

วิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

จัดทำโดย

นางขวัญจิตร เกิดหาญ

ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โรงเรียนบางสะพานน้อย

จัดทำโดย

นางขวัญจิตร เกิดหาญ
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต๑

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องบุคคลสำคัญของไทย
ระดับชั้น	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย
ปีการศึกษา	๒๕๖๘
ผู้วิจัย	นางขวัญจิตร เกิดหาญ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนศึกษาปีที่ประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ซึ่งกำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๒๖ คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ๒ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ คาบเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (๑) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องบุคคลสำคัญของไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (๒) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ร้อยละ (%) และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (t-test one sample) และแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเรียนรู้เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ชื่อ การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องบุคคลสำคัญของไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓

สอนวิชา สังคมศึกษา

ชื่อผู้วิจัย นางขวัญจิตร เกิดหาญ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษา มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองนั้น การพัฒนาการศึกษาของประชาชนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่รัฐบาลได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาของประชากรในประเทศให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ซึ่งรัฐต้องจัดบริการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันดังปรากฏในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐

ในด้านการจัดการศึกษาได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษา มาตรา ๒๒ ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หล่อหลอมด้วยศาสตร์แขนงต่าง ๆ ได้แก่ ศาสนา จริยธรรมหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เป็นคนที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา ฉะนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงไม่ใช่แต่เพียงการสอนสาระความรู้เท่านั้น หากต้องการให้ผู้เรียนนำความรู้ต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผ่านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ตั้งแต่อดีตปัจจุบันและอนาคตด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์อย่างเป็นระบบ ตลอดจน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ (อากร จันทรปาน ๒๕๔๘:๓)

การเรียนรู้ประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล มีความเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นและเกิดความผูกพันกับท้องถิ่นของคนและประเทศชาติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มีพระราชดำรัสว่า ประโยชน์อย่างหนึ่งของวิชาประวัติศาสตร์ คือ ช่วยให้ผู้ศึกษาได้รู้จักใช้ความรู้ความคิด รู้จักการหาเหตุผลต่าง ๆ จากข้อมูลที่มีอยู่ เป็นการลับสมอง และทำให้ได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ในแง่ประวัติศาสตร์มิได้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่รวบรวมไว้แต่เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับการศึกษาประเมินคุณค่าของข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ รวมถึงเป็นการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตอีกด้วย

การสอนประวัติศาสตร์ที่ผ่านมามีลักษณะเป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียว เป็นลักษณะการถ่ายทอดข้อมูลเป็นลักษณะประวัติศาสตร์สำเร็จรูป ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอด

ความรู้ หากครุมือคติและสำเอียงในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ไม่สามารถสร้างความองกามทางสติปัญญา และอาจเป็นผู้ทำลายผู้เรียนและประเทศชาติ ดังนั้นครูผู้สอนประวัติศาสตร์ยุคใหม่ คือ การสร้างอดีตอันยิ่งใหญ่และทรงภูมิขึ้นมาใหม่ นักประวัติศาสตร์ไม่เป็นเพียงผู้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเท่านั้น แต่ต้องวิเคราะห์โครงสร้างและแปลความหมายในอดีตด้วย ซึ่งครูผู้สอนต้องฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และแปลความหมายของเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ยังเน้นบทบาทของปวงชนในฐานะผู้สร้างประวัติศาสตร์ทางวัตถุ และวัฒนธรรมทางจิตใจตลอดจนเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์และพัฒนาความก้าวหน้าของอารยธรรม (สุตริก แก้วระจับ ๒๕๔๘ : ๒)

วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีลักษณะเป็นการแสวงหาความรู้ความจริง ตามหลักทฤษฎีที่เป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ซึ่งมีระบบระเบียบที่ชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน ดังที่วินา เอี่ยมประไพ (๒๕๓๕) ได้เสนอความคิดไว้ว่า ประวัติศาสตร์มีความคล้ายคลึงกับสาขาทางวิทยาศาสตร์ในด้านวิธีการศึกษา ซึ่งใช้การค้นคว้ารวบรวม ประเมินค่าของเอกสารวิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูล เช่นเดียวกับการสังเกตรวบรวมและทดลองทางวิทยาศาสตร์การที่นักประวัติศาสตร์นำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์จึงมีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด วิธีการทางประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ เป็นลำดับได้แก่ ขั้นตอนกำหนดปัญหา ขั้นรวบรวมข้อมูล ขั้นตรวจสอบวิเคราะห์ และประเมินคุณค่าของข้อมูลจากหลักฐานขั้นตีความและสังเคราะห์ ขั้นนำเสนอข้อมูล ดังนั้นผู้เรียนจึงมีโอกาที่จะฝึกการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ฝึกการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและหลักฐานที่รวบรวมมาได้ว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ฝึกการนำเอาข้อมูลหลักฐานมาพิจารณา อธิบาย วิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นประกอบและสรุปแล้ว นำข้อเท็จจริงที่ค้นพบมาผสมผสานสังเคราะห์เข้าด้วยกันกลายเป็นองค์ความรู้ที่ค้นพบ จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ประวัติศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีคุณค่าทางการศึกษาเพราะสร้างเสริมปัญญาให้แก่คนที่เรียน ผ่านกระบวนการฝึกอ่านอย่างกว้างขวาง ฝึกคิดอย่างวิจวิเคราะห์และฝึกเขียนเรียงความได้สละสลวยและชัดเจน (วินัย พงศ์ศรีเพียร, ๒๕๔๓) แต่ในความรู้สึกรักของคนทั่วไป เมื่อพูดถึงเรื่องประวัติศาสตร์ก็มักจะคิดถึงเนื้อหาประวัติศาสตร์เช่นเนื้อหาหนังสือเรียนตรงนั้นผิดบกพร่อง ซึ่งแท้จริงแล้วประวัติศาสตร์ เป็นความคิดในการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ยากที่จะอธิบายได้ว่าอะไรผิดถูก ตัวสาระจะเป็นเครื่องมือกระบวนการนำไปสู่การเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าของความเป็นคนแต่สิ่งหนึ่งที่ค่อนข้างอ่อนในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ก็คือ เรื่องของความคิดในเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Method) หรือ วิธีการศึกษาหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งจะเป็เครื่องมือที่ดีที่จะปลูกฝังให้กับผู้เรียน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เข้าช่วย วิธีการนี้ใช้ได้กับแขนงวิชาอื่น ๆ อีกด้วย (ศุณย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, ๒๕๓๙)

“วิชาประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนเราอย่างมาก เพราะทุกสังคมมีรากฐานที่ปรับเปลี่ยนมาจากอดีตต่อเนื่องถึงปัจจุบัน และพัฒนาต่อไปในอนาคต วิชาประวัติศาสตร์เน้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมประสพการณ์และการสร้างสรรค์ของมนุษย์และสภาพสังคมแวดล้อมในแต่ละสมัย”

จากข้อความข้างต้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของพระราชนิพนธ์ของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเอกสารคำสอนว่าด้วยวิชาประวัติศาสตร์ที่ทรงใช้สอบ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งต่อมาได้รับการอัญเชิญออกเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง

ดังนั้นในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณในการพิจารณาและประเมินความน่าเชื่อถือในการนำเสนอ มุมมอง และข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์นำเสนอ ตลอดจนการฝึกพิจารณาบริบททางประวัติศาสตร์และประเมิน เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ด้วยใจเป็นกลางไม่ยึดติดกับความรู้สึกลัทธินิยมมากเกินไป ซึ่งเป็นการเสริมสร้าง ให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ตลอดจนเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ สามารถตั้ง คำถามและตรวจสอบที่มาของข้อมูลได้ตามลำดับความลุ่มลึกของการวิเคราะห์ วิพากษ์หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์

สมมุติฐานการวิจัย

๑. ผลการเรียนรู้หลังเรียนเรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังการจัดการ เรียนการสอน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องบุคคลสำคัญของไทย จำนวน ๒ แผน ๒ ชั่วโมง
๒. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตดังต่อไปนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต๑ จำนวนนักเรียนทั้งหมด ๒๖ คน

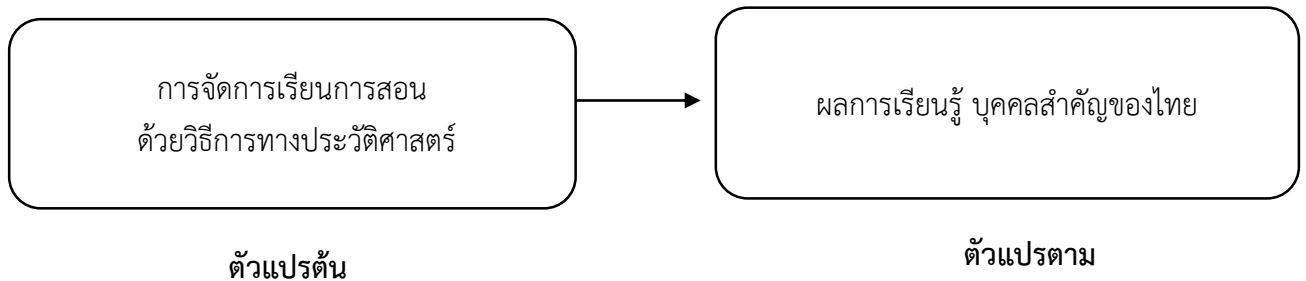
กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ที่กำลังเรียน ในภาคเรียนที่ ๒ ในโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจำนวน ๑ ห้องเรียน นักเรียนจำนวน ๒๖ คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

๑. ตัวแปรต้น (independent variables) ได้แก่
 - ๑.๑ การจัดการเรียนการสอน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์
๒. ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่
 - ๒.๑ ผลการเรียนรู้ บุคคลสำคัญของไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาคเรียนที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ๒๕๖๘

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น จากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

- เพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของศัพท์เฉพาะในการวิจัยดังนี้
๑. เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กำหนดแผนการสอน โดยมีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้
 - ๑.๑ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระราชสมภพ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) เป็นพระมหากษัตริย์ไทย รัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี และเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๕๔ ตามประวัติศาสตร์ไทย
 - ๑.๒ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช หรือ สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๒ เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๑๘ แห่งอาณาจักรอยุธยา และพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๒ แห่งราชวงศ์สุโขทัย พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๓๓ และเป็นเจ้าเหนือแผ่นดินล้านนาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๔๕ จนเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๑๔๘ พระองค์มีชื่อเสียงจากเหตุการณ์ที่พระองค์ปลดปล่อยกรุงศรีอยุธยาจากการเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรตองอู ในรัชสมัยของพระองค์ได้ทำสงครามกับพม่าหลายครั้ง สมเด็จพระนเรศวรยังเจริญสัมพันธไมตรีกับฮอลันดาใน พ.ศ. ๒๑๔๒

๑.๓ ท้าวเทพกระษัตรี (เกิดราวปี พ.ศ. ๒๒๗๘ หรือ ๒๒๘๐ - ราวปี พ.ศ. ๒๓๓๖) และ ท้าวศรีสุนทร (ไม่ทราบปีเกิด) นามเดิมว่าคุณหญิงจันและคุณมุกตามลำดับ เป็นสองวีรสตรีในประวัติศาสตร์ไทย ผู้มีบทบาทในการป้องกันเมืองถลางเกาะภูเก็ตจากการรุกรานของพม่าในสงครามเก้าทัพเมื่อพ.ศ. ๒๓๒๘

๑.๔ หมู่บ้านบางระจัน เป็นหมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในทางเหนือของกรุงศรีอยุธยา เมืองหลวงเก่าของสยาม รัฐช่วงก่อนหน้าของประเทศไทยในสมัยใหม่ ปัจจุบัน หมู่บ้านแห่งนี้ตั้งอยู่ในอำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี หมู่บ้านแห่งนี้เป็นที่จดจำในประวัติศาสตร์ไทยอันลือลั่นสำหรับการสู้รบต่อต้านการรุกรานของพม่าในสงครามพม่า-สยาม (พ.ศ. ๒๓๐๘ - พ.ศ. ๒๓๑๐) เป็นอันจุดจบของอาณาจักรอยุธยา

๑.๕ พระยาพิชัยดาบหัก เป็นขุนนางในสมัยอยุธยาตอนปลายและธนบุรี ปรากฏชื่อในพระราชพงศาวดารเนื่องจากเป็นทหารเอกคู่พระทัยของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี และเป็นผู้มีส่วนกอบกู้เอกราชของชาติไทยหลังการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง มีชื่อเสียงอย่างยิ่งจากความกตัญญูทเวทและความกล้าหาญ หนึ่งในสี่ทหารเสือของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้แก่ หลวงราชเสนหา (กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท), หลวงพิชัยอาสา (พระยาพิชัยดาบหัก), พระยาเชียงใหม่ (พระยาสุโขทัย), หลวงพรหมเสนา (เจ้าพระยานครสวรรค์)

๒. ความสามารถในการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงศักยภาพทางการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ประเมินได้จากผลการเรียนรู้ซึ่งวัดเป็นคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

๓. วิธีการทางประวัติศาสตร์ หมายถึง กระบวนการในการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ ขั้นตอนค้นหาปัญหาและสมมุติฐานขั้นรวบรวมและคัดเลือกหลักฐาน ขั้นประเมินคุณค่าหลักฐาน ขั้นวิเคราะห์ตีความและการสังเคราะห์ ขั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลมีการตั้งปัญหาและตั้งสมมุติฐานและคิดหาคำตอบตามสมมุติฐานนั้น ทำให้นักเรียนเกิดคำถามและคำตอบขึ้นในใจโดยอัตโนมัติ นำไปสู่การสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้วตั้งปัญหาถามตนเองและหาคำตอบด้วยตนเอง จากความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่นักการศึกษาได้นิยามไว้สรุปได้ว่า วิธีการประวัติศาสตร์ตั้งอยู่บนพื้นฐานการวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้ได้มาอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงและเป็นประโยชน์

ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์กรมวิชาการ (๒๕๔๕) ได้กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ ว่ามีลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษา แสวงหาคำตอบ (ศึกษาอะไร ช่วงเวลาไหน สมัยใดและเพราะเหตุใด)

๒. การค้นหาและรวบรวมหลักฐานประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งได้แก่ วัตถุโบราณร่องรอยถิ่นที่อยู่อาศัยหรือการดำเนินชีวิต

๓. การวิเคราะห์หลักฐาน (การตรวจสอบหลักฐาน การประเมินความน่าเชื่อถือการประเมินคุณค่าของหลักฐาน) และการตีความอย่างเป็นเหตุเป็นผลมีความเป็นกลางและปราศจากอคติ

๔. การสรุปข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถามด้วยการเลือกสรรข้อเท็จจริงจากหลักฐานอย่างเคร่งครัดโดยไม่ใช้ค่านิยมไปตัดสินพฤติกรรมของคนในอดีตโดยพยายามเข้าใจความคิดของคนในยุคนั้นหรือนำตัวเข้าไปอยู่ในยุคสมัยที่ตนศึกษา

๕. การนำเสนอเรื่องที่ศึกษาและอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายมีความต่อเนื่อง และน่าสนใจตลอดจนมีการอ้างอิงข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้งานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าและมีความหมาย

ธีระ นุชเปี่ยม (๒๕๕๑) ได้กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ ว่ามีลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมายในการค้นคว้า เป็นการตั้งเป้าหมายเรื่องที่จะศึกษา

๒. การรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐาน

๓. ประเมินคุณค่าสร้างสรรค์ความรู้จากข้อมูลหรือหลักฐาน เป็นทักษะที่ต่อเนื่องจากการ รวบรวมข้อมูลเป็นการให้นักเรียนพิจารณาว่าหลักฐานที่นักเรียนค้นหารวบรวมมานั้นเป็นหลักฐานแบบใดมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

๔. ตีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ข้อมูลเป็นการพิจารณาว่าหลักฐานนั้นให้ข้อมูลสารสนเทศอะไรบ้าง

๕. การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ดนัย ไชยโยธา (๒๕๓๔) ได้กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ ว่ามีลำดับขั้นตอน ๕ ขั้นตอนคือ

๑. Identification ขั้นนี้เป็นขั้นสำคัญมากครูจะสอนเรื่องอะไรก็นำเรื่องนั้นมาพิสูจน์ก่อนโดยใช้ What,Where,When,Why,และHow ประกอบ

๒.Acquissition of fact ขั้นนี้เป็นการค้นหาแหล่งที่มาของความจริงและความรู้ต่าง ๆ โดยครูต้องบอกบรรณานุกรมเกี่ยวกับหนังสือต่างๆ ที่จะค้นหาหลักฐานข้อมูลทั้งหลักฐานดั้งเดิมและหลักฐานรองต้องแยกแยะว่าอันไหนเป็นหลักฐานดั้งเดิมอันไหนเป็นหลักฐานรอง

๓. Historical Criticism ขั้นนี้เป็นการนำหลักฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่หามาได้มาค้นหาว่าอันไหนถูกต้องหรือไม่ถูกต้องอันไหนตรงกับสิ่งที่เราต้องการการประเมินข้อมูลทางประวัติศาสตร์ทำได้ ๒ แบบคือ External Criticism และInternal Criticism ถ้า External Criticism คือ เมื่อหาหลักฐานมาได้แล้วก็ประเมินว่าเป็นหลักฐานจริงหรือเปล่า ถ้าInternal Criticism คือเมื่อได้หลักฐานมาแล้วก็เอามาประมวลดูธรรมชาติและระยะเวลา ที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น ดูโครงสร้างของสังคม หาชนบธรรมเนียมประเพณี พิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ เช่นพวกราชณะเครื่องประดับผมที่ใส่เครื่องสำอางของผู้หญิง ก็จะทำให้ทราบว่าสมัยนั้นมีเครื่องใช้อะไรบ้างสรุปว่าเมื่อได้ข้อมูลต่าง ๆ แล้วก็นำมาวิเคราะห์อีกทีโดยประเมินจากเหตุการณ์แวดล้อมและรวบรวมหลักฐานที่จะตัดสินใจเพื่อให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

๔.Synthesis คือ การสังเคราะห์เพื่อนำเอาหลักฐานต่าง ๆ ที่ค้นหาได้มาวิจารณ์วิจัยและแยกแยะแล้วก็นำมารวบรวมพอรวบรวมแล้วก็นำมาเขียนใหม่เป็นการสังเคราะห์ ครูต้องพยายามให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการที่จะลงความเห็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ก่อนจะลงความเห็นต้องเห็นความสำคัญก่อนจึงสรุปได้

๕.Presentation คือการนำเสนอเพื่อให้ได้หลักฐานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องจากการสังเคราะห์แล้วจึงนำมาเสนอในชั้น การสอนชั้นต่าง ๆ เหล่านี้ครูผู้สอนต้องมีความสามารถและมีทักษะเพราะจะต้องตีความและตัดสินใจว่าอันไหนถูกต้องหรือไม่อย่างไรเวลาสอนต้องใช้ What,Where,When,Why,และHow ประกอบเสมอ ทั้งครูและนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยที่ได้นำเสนอปรากฏผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องบุคคลสำคัญของไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังการจัดการเรียนการสอน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ครูมีการเตรียมการสอนที่ดีโดยการเตรียมสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน เช่น ยุทธูปเรื่องบุคคลสำคัญของไทย ภาพประกอบการเรียน ภาพถ่ายต่าง ๆ สื่อการสอนเรื่องบุคคลสำคัญของไทย เอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดของโรงเรียน การศึกษาจากในเว็บไซต์ต่าง ๆ จากคอมพิวเตอร์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยผ่านสื่อการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ดียิ่งขึ้น ครูและนักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพศาล เรียนทัพ ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสอนโดยวิธีการบรรยาย เรื่อง การตั้งถิ่นฐานที่มั่นคงของอาณาจักรไทยในรายวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และยังสรุปว่าการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนนั้นทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวภา ประครองศิลป์และศักดิ์สิทธิ์ หัสมิตร ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา ๒๕๔๔ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างลึกซึ้ง เพราะเกิดจากความรู้อันว่าวิธีการทางประวัติศาสตร์มีขั้นตอนและระบบที่ชัดเจนเป็นการศึกษาด้วยตนเองที่ชัดเจน วิธีการสอนประวัติศาสตร์ในระยะที่เป็นการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม มีการปรึกษาหารือ และร่วมกันคิดทุกขั้นตอนโดยเฉพาะการวิพากษ์หลักฐานและการตีความซึ่งได้รับผลพลอยได้ของการรู้ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่อยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผลและ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุตรัก แก้วระดับ เรื่องผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาความคิดวิเคราะห์เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นปัตตานี ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีทางประวัติศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์และการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการทดลองของนักเรียนที่สอน

ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และผลการพัฒนาความคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบทดสอบ ใบงานนักเรียนมีพัฒนาความคิดวิเคราะห์สูงขึ้นโดยเฉลี่ยครั้งละ ๐.๘๙ สอดคล้องกับผลการวิจัยของชุดิมา ศิริวงศ์ (๒๕๕๑) ที่ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.๐๕ และสอดคล้องกับ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา คำสุข (๒๕๕๘-๕๕-๖๒) ได้วิจัยผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องประวัติศาสตร์อาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียน บ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษซึ่งผลการวิจัยพบว่า ๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕และ ๒) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑.๑ ควรเริ่มที่การศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาด้านประวัติศาสตร์การเมืองของไทยก่อน เพราะมีประวัติศาสตร์ร่วมสมัยรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและรู้สึกท้าทายที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อหาข้อสรุปในมุมมองของตนเอง การค้นคว้าข้อมูลหลักฐานทำได้ไม่ยากเกินไปและมีจำนวนมาก ส่วนใหญ่มักจะเป็นหลักฐานชั้นปฐมภูมิอีกด้วย

๑.๒ ควรจัดให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกันเป็นกลุ่ม เพราะจะได้ร่วมกันคิดในแต่ละขั้นตอนของวิธีการนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นวิพากษ์หลักฐานและการตีความ ผู้เรียนจะร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นในมุมมองที่ต่างกันทำให้เกิดการวิพากษ์ได้อย่างกว้างขวาง จนได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือที่สุดซึ่งอยู่

๒. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

๒.๑ ควรมีการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบผลที่เกิดการเรียนรู้ของนักเรียน ที่สอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์กับวิธีการสอนอื่น ๆ

๒.๒ ควรทำการศึกษาวิธีสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์กับช่วงชั้นอื่น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๕). คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๓๙). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรมวิชาการ. (๒๕๓๕). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ชุติมา ศิริวงศ์. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ วิทยานิพนธ์กศ.ม.สงขลา.มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ๒๕๕๑.
- ดนัย ไชยโยธา. (๒๕๓๔). พื้นฐานทางสังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ธีระ นุชเปี่ยม.(๒๕๕๑, พ.ศ.-ส.ค.)"หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์," ใน สุทธิปรทัศน์. ๒๒(๖๗) : ๗๕ - ๘๙.
- พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), สถาบัน.บุคคลสำคัญของไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ ๓ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๔๗.
- ไพศาล เรียนทัพ "ผลของการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การตั้งถิ่นฐานที่มั่นคงของอาณาจักรไทย" วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ๒๕๔๔
- เยาวภา ประคองศิลป์ และศักดิ์สิทธิ์ หัสมิตร "รายการวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการเรียนนี้ของผู้เรียนที่ใช้วิธีการเรียนทางประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษาศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศึกษา"ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๒๕๔๔
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. ๒๕๔๓. "ครูกับการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย" คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยจะเรียนจะสอนกันอย่างไร. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- วีณา เอี่ยมประไพ, ผศ.๒๕๓๕. หลักฐานทางประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.ศูนย์พัฒนาหนังสือ, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๖. รายงานการสัมมนาโต๊ะกลมเรื่อง ทิศทางการพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุตรัก แก้วระดับ "ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นปัตตานีในรายวิชา ๙ ๔๑๐๐๑ สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนทุ่งทางแดงพิทยาคมจังหวัดปัตตานี " วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ๒๕๔๘
- สุพัตรา คำสุขผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางกรเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประวัติศาสตร์อาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อากร จันทร์ปาน "ผลของการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยอยุธยา" การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ๒๕๔๘

อากร จันทร์ปาน "ผลของการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยอยุธยา" การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ๒๕๔๘

อารียา ศิโรคม "ผลของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนสังคมศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต จังหวัด

ภาคผนวก
แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

ชื่อ เลขที่ ชั้น

๑. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑ ทรงเป็นพระเชษฐาของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ ๒ ทรงเป็นผู้ก่อตั้งอาณาจักรรัตนโกสินทร์ ๓ ทรงเป็นรัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี ๔ ทรงเป็นผู้นำทางด้านศาสนา	๖.ภารกิจสำคัญของท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทรคืออะไร ๑ รักษาผู้ป่วยจากการสู้รบ ๒ ต่อสู้กับข้าศึกป้องกันเมือง ๓ เข้าไปโจมตีข้าศึกในต่างแดน ๔ เข้าไปเจรจาเพื่อขอสงบศึก
๒. พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวด้านใดเป็นการส่งเสริมสุขภาพของราษฎร ๑ ด้านการศึกษา ๒ ด้านการต่างประเทศ ๓ ด้านสังคมสงเคราะห์ ๔ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข	๗. ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวีรกรรมของชาวบ้านบางระจันคือข้อใด ๑ แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร ๒ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ๓ สามัคคีคือพลัง ๔ นานิ่งไหลลึก
๓. โครงการจิตอาสาพระราชทาน จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๑ เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่คนในชาติ ๒ เพื่อให้ประชาชนรู้จักการพึ่งพาตนเอง ๓ เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ให้มีความเจริญ ๔ เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีความรักชาติ	๘. ผลงานสำคัญของพระยาพิชัยคือข้อใด ๑ ชกมวยกับนายขนมต้มจนชนะ ๒ แข่งขันฟันดาบกับพม่าจนชนะ ๓ ต่อสู้กับพม่าจนดาบหัก ๔ ปกป้องหมู่บ้านบางระจัน
๔. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑ ประพฤติตนเป็นคนดี ๒ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ต้องรับราชการเท่านั้น ๓ เลือกประกอบอาชีพที่ตนเองชอบ ๔ รับวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามาใช้	๙. ถ้าคนไทยทุกคนปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของบรรพบุรุษไทยจะส่งผลต่อชาติอย่างไร ๑ เกิดความสงบสุข ๒ เป็นชาติมหาอำนาจ ๓ คนในชาติร่ำรวยขึ้น ๔ เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า
๕ ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ๑ ยอมสละชีวิตเพื่อชาติ ๒ ประกาศอิสรภาพจากพม่า ๓ ทำสงครามยุทธหัตถีกับพม่า ๔ ต่อสู้กับชาติตะวันตกที่เขามารุกรานชาติไทย	๑๐. ข้อใดคือประโยชน์ในการศึกษาประวัติบุคคลสำคัญของชาติ ๑ ได้ความสนุกสนาน ๒ ได้ความเพลิดเพลิน ๓ ได้ความรู้และอาชีพใหม่ ๔ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

ชื่อ.....เลขที่ ชั้น

๑ ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ๑ ยอมสละชีวิตเพื่อชาติ ๒ ประกาศอิสรภาพจากพม่า ๓ ทำสงครามยุทธหัตถีกับพม่า ๔ ต่อสู้กับชาติตะวันตกที่เข้ามารุกรานชาติไทย	๖. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑ ประพฤติตนเป็นคนดี ๒ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ต้องรับราชการเท่านั้น ๓ เลือกประกอบอาชีพที่ตนเองชอบ ๔ รับวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามาใช้
๒. การกิจสำคัญของท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทรคืออะไร ๑ รักษาผู้ป่วยจากการสู้รบ ๒ ต่อสู้กับข้าศึกป้องกันเมือง ๓ เข้าไปโจมตีข้าศึกในต่างแดน ๔ เข้าไปเจรจาเพื่อขอสงบศึก	๗. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑ ทรงเป็นพระเชษฐาของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ ๒ ทรงเป็นผู้ก่อตั้งอาณาจักรรัตนโกสินทร์ ๓ ทรงเป็นรัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี ๔ ทรงเป็นผู้นำทางด้านศาสนา
๓. ถ้าคนไทยทุกคนปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของบรรพบุรุษไทยจะส่งผลต่อชาติอย่างไร ๑ เกิดความสงบสุข ๒ เป็นชาติมหาอำนาจ ๓ คนในชาติร่ำรวยขึ้น ๔ เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า	๘. พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวด้านใดเป็นการส่งเสริมสุขภาพของราษฎร ๑ ด้านการศึกษา ๒ ด้านการต่างประเทศ ๓ ด้านสังคมสงเคราะห์ ๔ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข
๔. ข้อใดคือประโยชน์ในการศึกษาประวัติบุคคลสำคัญของชาติ ๑ ได้ความสนุกสนาน ๒ ได้ความเพลิดเพลิน ๓ ได้ความรู้และอาชีพใหม่ ๔ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต	๙. ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวีรกรรมของชาวบ้านบางระจันคือข้อใด ๑ แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร ๒ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ๓ สามัคคีคือพลัง ๔ น้ำนิงไหลลึก
๕. โครงการจิตอาสาพระราชทาน จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อใด ๑ เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่คนในชาติ ๒ เพื่อให้ประชาชนรู้จักการพึ่งพาตนเอง ๓ เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ให้มีความเจริญ ๔ เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีความรักชาติ	๑๐. ผลงานสำคัญของพระยาพิชัยคือข้อใด ๑ ชกมวยกับนายขนมต้มจนชนะ ๒ แข่งขันฟันดาบกับพม่าจนชนะ ๓ ต่อสู้กับพม่าจนดาบหัก ๔ ปกป้องหมู่บ้านบางระจัน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

๑. ๓	๒. ๔	๓. ๓	๔. ๑	๕. ๔
๖. ๒	๗. ๓	๘. ๓	๙. ๑	๑๐. ๔

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

๑. ๔	๒. ๒	๓. ๑	๔. ๔	๕. ๓
๖. ๑	๗. ๓	๘. ๔	๙. ๓	๑๐. ๓

ภาคผนวก คະแนนนักเรียน

คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
รายวิชาประวัติศาสตร์ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

ที่	ชื่อ- นามสกุล	ก่อนเรียน		หลังเรียน		เพิ่ม/ลด	
		๑๐	ร้อยละ	๑๐	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
๑.	เด็กชายกฤตภาส วงษ์เพชร	๖	๖๐	๘	๘๐	๒	๒๐
๒.	เด็กชายปฐวี รอดภัย	๕	๕๐	๗	๗๐	๒	๒๐
๓.	เด็กชายวศกร เรืองชัย	๘	๘๐	๑๐	๑๐๐	๒	๒๐
๔.	เด็กชายวรวิทย์ สอนแข็ง	๘	๘๐	๑๐	๑๐๐	๒	๒๐
๕.	เด็กชายอนุรักษ์ เกตุแก้ว	๗	๗๐	๘	๘๐	๑	๑๐
๖.	เด็กชายอิทธิวัฒน์ จันทร์แสงทอง	๘	๘๐	๙	๙๐	๑	๑๐
๗.	เด็กหญิงชนรดี สานนท์	๗	๗๐	๘	๘๐	๑	๑๐
๘.	เด็กหญิงฐิติมา เจริญศรี	๖	๖๐	๘	๘๐	๒	๒๐
๙.	เด็กหญิงนันทิภา ต้นสุวรรณรัตน์	๖	๖๐	๘	๘๐	๒	๒๐
๑๐.	เด็กหญิงลิณดา ระเริงทรัพย์	๗	๗๐	๙	๙๐	๒	๒๐
๑๑.	เด็กชายรชต ช่วยล้อม	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๑๒.	เด็กหญิงกวิสรา ทับสี	๖	๖๐	๘	๘๐	๒	๒๐
๑๓.	เด็กหญิงธัญยามาศ พัฒนทอง	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
๑๔.	เด็กหญิงณัฐนิชา เปล่งรัศมี	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๑๕.	เด็กชายณรงศ์รัตน์ ฤาเดช	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๑๖.	เด็กหญิงลักขิกา เรืองชัย	๗	๗๐	๘	๘๐	๑	๑๐
๑๗.	เด็กชายรัชพล โพธิ์ทอง	๗	๗๐	๘	๘๐	๑	๑๐
๑๘.	เด็กหญิงสิริวัลย์ ไตรเดช	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๑๙.	เด็กหญิงธัญญาวรรณ สีแดง	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๒๐.	เด็กหญิงณรติยา สมจิตร	๗	๗๐	๘	๘๐	๑	๑๐
๒๑.	เด็กชายจิรายุ จันทร์เจียม	๖	๖๐	๗	๗๐	๑	๑๐
๒๒.	เด็กหญิงพิมพ์มาดา นามวงศ์	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
๒๓.	เด็กหญิงจิรัชญา ตัวงไพร	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
๒๔.	เด็กหญิงหทัยรัตน์ ใจนุ่มนัม	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
๒๕.	เด็กชายพงศ์ภัก มานะจิตรพันธ์	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
๒๖.	เด็กชายสิทธิชัย อร่ามรักษ์	๕	๕๐	๖	๖๐	๑	๑๐
เฉลี่ย		๖.๑๙	๖๑.๙๒	๗.๕	๗๕	๑.๓๑	๑๓.๐๗

ภาพกิจกรรม การจัดการเรียนรู้



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางขวัญจิตร นามสกุล เกิดหาญ

วัน เดือน ปีเกิด ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๓

ที่อยู่ปัจจุบัน ๒๐๒ หมู่ ๔ ต. บางสะพาน อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ครู ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ปฏิบัติงาน โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

